

LEDER

Og bag mig, sol, og blød mig, regn!
Jeg plukker mine nødder
Og trasker langs et brombærhegn
Med plovmuld under fødder. (Ludwig Holstein)

Corona, SSW og efterår

Kære alle

Formand Udo Jessen.

Den evt. bedste nyhed af alle er måske, at der fra 1. november (hvis alt går godt og efter forventningerne) ikke længere skal bæres masker på skolerne. Den udmelding kom fra sundhedsminister Garg på et landagsmøde i Kiel den 23. september og fællesrådsmedlemmerne blev orienteret om det på vores fællesrådsmøde samme aften på A.P. Møller Skolen i Slesvig. En god nyhed!

Vi havde et godt fællesrådsmøde med gode oplæg og beretninger og til trods for, at vi ikke kunne byde på kaffe og traktament, som vi plejer, så var glæden over at kunne mødes helt "normalt", at kunne hilse og snakke med hinanden, følbart hen over hele aftenen. Skoleforeningens børnetal i systemet er stabilt, og økonomien er fin i øjeblikket – takket være et forhøjet tilskud fra Kiel, en god økonomistyring i foreningen, pandemibetingede besparelser og udsigten til en lille fremskrivelse i de danske tilskud. Der er arbejdsro og arbejdsglæde i foreningen, fællesrådet og i styrelsen, og det er dejligt.

Sydslesvigudvalget var på besøg i Sydslesvig, og vi kunne fremvise de fremskridt, der er sket med Vimmersbøl, på Vesterland danske skole og med nybygningen af Nibøl daginstitution. Fællesrådsbeslutningen om at sammenlægge to skoler og to daginstitutioner i det nordlige Sydtønderamt og dermed give dem mulighed sammen med de danske foreninger i fællesskab at styrke og fremtidssikre det danske arbejde i området, var den absolut rigtige beslutning. Selvom vi ikke er færdige med at renovere, og selvom vi stadigvæk mangler at bygge tilbygningen, så også dagtilbuddet kan flytte ind, er der allerede en rigtig positiv udvikling i området. Samarbejdsrådenes henvendelse til direktionen og styrelsen den gang angående den nedlagte skole i Vimmersbøl har gjort dette muligt. Tak til vore engagerede folkevalgte dengang – og selvfølgelig også i dag. Skoleforeningen kan være glade for, at vi generelt har flere medlemmer, der har lyst til at engagere sig, end der overhoved er pladser i samarbejdsrådene.

Det var en meget god, indholdsrig og givtig dag sammen med sydslesvigudvalget. Vejrguderne var med os, så til trods for vejruddisigten fik vi ingen regn og blæst, men sol og lidt vind på vores gåtøre.

Den 26. september var der valg til forbundsdagen, og med stor glæde kunne vi sent om aftenen konstatere, at for første gang siden 1953 kommer der igen en valgt mindretalsrepræsentant fra vores parti SSW til at tage plads i den store sal i Berlin. Mega stort tillykke til Stefan Seidler, til SSW og til os alle sammen for den store indsats og de mange krydser på valgsedlerne. Jeg siger tak til alle vores institutioner, som viste stor åbenhed over for SSW i valgkampen, og vi kan som mindretal endnu engang konstatere, at vi er stærke, når vi er fælles om noget.

Nu skal vores børn nyde efterårsferien de næste uger, og forhåbentligt kan de fylde disse dage med leg, læsning, aktiviteter, skov- og markture, udflugter, biblioteksbesøg, samle kastanjer og nødder og meget mere. Det er kun fantasien, der sætter grænser. Efter ferien så er vi for alvor dybt inde i efteråret med lanterneløb, stearinlys, regn, blæst og mørke samt samrådsmøder, klausurmøder, udvalgs møder, arbejdsgruppemøder m.fl. OG så er det snart jul. Men det er en anden historie. Jeg ønsker jer alle sammen nogle forhåbentligt rolige dag og vores børn en rigtig god efterårsferie.

Udo Jessen (uden bindestreg)

Oktober, trøjemåned, kolde nætter
Du stjernerklare danske rimefrostland,
Med efterårsgråsten som raftigt møtter
Og bader læben i en æblestrand. (Steen Kaalø)

Jørgen Kühl går på pension

Siden 2006 har han stået i spidsen for det danske gymnasium og fællesskolen i Slesvig.

SKOLER

Daniel Dürkop
kommunikation@skoleforeningen.org

A.P. Møller Skolens rektor, Jørgen Kühl, har af helbredsmæssige årsager valgt at gå på pension.

- Det har været en stor ære at måtte stå i spidsen for opbygningen af A. P. Møller Skolen og at samarbejde med de mange dygtige kræfter på skolen og i Skoleforeningen. Skolen har igennem alle årene haft engagerede medarbejdere, fantastiske elever, forældre og samarbejdsråd, der bakker op om skolen. Det har været en fornøjelse sammen med dem at skabe og præge skolen, siger han. Jørgen Kühl har stået i spidsen for det danske gymnasium og fællesskole i Slesvig siden 2006. Skolen er en gave til det danske mindretal fra A. P. Møller Fonden.

- Siden indvielsen i 2008 er der opstået et unikt fællesskab omkring A.P. Møller Skolen, der knytter alle tidligere, nuværende og fremtidige elever og medarbejdere sammen. Også som rektor emeritus vedbliver jeg med at være del af det, og jeg glæder mig til at følge, hvordan skolen udvikler sig fremover, siger Jørgen Kühl.

Skoleforeningens formand, Udo Jessen, påpeger Jørgen Kühls fortjeneste i, at skolen i dag står frem som det store fyrtårn inden for det kulturelle liv i og langt omkring Slesvig og er kendt nord og syd for grænsen. Det skal Jørgen Kühl have en stor tak for.

- Mærsk Mc-Kinneys ønske om, at skolen skulle være et åbent sted også for det omgivende samfund blev på det fineste til realitet. Koncerter, teater, store offentlige arrangementer, fælles debatmøder med de tyske skoler i Slesvig og meget mere blev og bliver skolen brugt til i dag. Titusindvis af interesserede mennesker har nydt godt af Jørgens funderede viden omkring skolen, vores skoleverden i en tysk kontekst og mindretallet, når de besøgte skolen eller, når Jørgen var undervejs i Danmark, Tyskland og endda i Amerika for at holde oplæg omkring emnet, siger Udo Jessen.

- Jørgen blev ansat inden skolen overhovedet eksisterede og havde fået et navn. Han har udviklet skolens profil til de kommende an-

satte og elever og bekræftede den daværende styrelse og direktion i vores forhåbning og forventning om, at få sat Slesvig-skolen på det pædagogiske landkort nord og syd for grænsen på meget foremt vis. Jeg ønsker Jørgen alt godt for fremtiden og siger tak for hans utrættelige indsats for skolen, Skoleforeningen og det danske mindretal, siger Udo Jessen.

Skoleforeningens direktør, Lars Kofoed-Jensen siger: Jeg vil også gerne udtrykke tak til Jørgen, som en rektor med den største indsigt i mindretalsforhold, man kan forestille sig. Jørgens nysgerrighed og viden har smittet af og skolen har i Jørgens "regeringstid" sendt mange dygtige og selvbevidste danske mindretals elever ud i verden – ikke mindst til Danmark.

Den store indflydelse, som Jørgen Kühl har haft på de sydslesviske unge ses også tydeligt i det, de unge selv siger om den afgående rektor. Således skriver studenterårgangen 2021 i deres Blå Bog: Jørgen Kühl er knyttet til A.P. Møller Skolen som ingen anden. Han er ansigtet udadtil, men har stadigvæk overskud til at snakke med sine elever på gangen, samt give interviews og rundvisninger. Jørgen er uden tvivl skolens mariehøne evigglad; aldrig har man set ham på gangen uden et smil og uden at hilse på eleverne, som sidder og arbejder. Han er meget stolt over sit arbejde og skolens »fantastiske« elever.

Man må heller ikke glemme den utrolige entusiasme og energi, som Jørgen sætter i alt sit arbejde. Dette kan vi især iagttage til morgensamlinger og andre arrangementer, hvor han fører tilhørerne igennem mødet med ihærdighed.

Jørgen er altid klar til at stå i front for skolen og sørge for, at tingene kører, som de skal - det skal du have tusind tak for!

Jørgen Kühl, som i 2017 blev udnævnt til ridder af Dannebrog har inden sit virke på A. P. Møller Skolen været leder af Danevirke Museum, direktør for Institut for Grænseregionsforskning i Aabenraa og institutleder ved Syd-dansk Universitet.

Skoleforeningen vil nu gå ind i processen med stillingsopslag med ønsket om at finde en ny rektor med start 1.1.2022 eller snarest derefter.

Din medlemsavis
Fokus

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Stuhrsallee 22
24937 Flensburg
Tlf.: 0461 5047 0

Fokus på kvalitetsudviklingen i dagtilbuddene

Hvad er kvalitet, og hvad siger vores forældre og førskolebørn? Et kig på to spørgeskemaundersøgelser.

DAGTILBUD

Daniel Dürkop

kommunikation@skoleforeningen.org

Skoleforeningens dagtilbudskontor har i 2019 og i 2020/21 gennemført to spørgeskemaundersøgelser med forældre og førskolebørn i dagtilbuddene. På fællesrådsmødet i sidste uge præsenterede dagtilbudschef Petra von Oettingen de to undersøgelser og deres resultater.

- For os er det meget væsentligt, når vi gerne vil udvikle dagtilbudsområdet, at vi inddrager forældrene og børnene. For det er dem, der kan fortælle os noget om de forventninger, der er til institutionerne, hvor de føler, at vi er på vej hen, hvad der fungerer godt eller,

hvor vi kan forbedre os, sagde Petra von Oettingen på mødet.

Blik indad

- Allerede i 2018 spurgte vi pædagogerne i dagtilbuddene. Hvordan oplever de arbejdet med pædagogiske læreplaner og forældresamarbejdet, og hvilken betydning har det for deres arbejde? I 2019 spurgte vi så forældrene. Der var der i spørgsmålene til forældrene fokus på, hvordan de oplever dialogen med pædagogerne, samarbejdet i den enkelte institution og forældreinddragelse. Vi ville også høre dem om, hvordan de selv byder ind i forhold til børnenes sprogudvikling, forklarede dagtilbudschefen.

- I 20/21 valgte vi så at sætte førskolebørnene i tale, fordi de netop

har en begyndende refleksionsevne, som gør det muligt at lave en undersøgelse. Dette gjorde vi sammen med Dansk Center for Undervisningsmiljø, som har erfaringer med at lave den slags børnemiljøundersøgelser, sagde Petra von Oettingen.

Teori og praksis

- For os var det særligt vigtigt at finde ud af, om den pædagogiske teori, vi bruger i Skoleforeningen også kan genkendes i praksis ude i den enkelte institution. Vi har jo en masse pædagogiske koncepter og handleplaner, men hvordan bliver de oplevet af pædagoger, børn og forældre. Det er en del af den evalueringsskemaundersøgelse, vi har i Skoleforeningen, sagde Petra von Oettingen.

Kvalitet i dagtilbud er ikke noget, man har haft fokus på i dagtilbuddene i særlig lang tid. Det er måske derfor, at Skoleforeningen hedder det den hedder. Dagtilbudsområdet har ikke haft den samme pædagogiske status.

Når man ud fra et videnskabeligt blik ser på kvaliteten i dagtilbud, gør man det ud fra fire punkter: Strukturkvalitet, - hvordan er rammerne, gruppestørrelser og normeringer. Proceskvalitet - hvordan er relationerne i dagtilbuddet, både mellem børnene og mellem børnene og de voksne. Resultatkvalitet handler om hvad dagtilbuddene egentlig er godt for. Hvilke resultater skal der opnås omkring trivsel, udvikling og dannelse. Orienteringskvalitet handler om de holdninger, der ligger til grund for at udvikle vores blik på børnene. Og det er disse fire punkter, undersøgelserne har spurgt ind til.

RESUMÉ

In Zwei Befragungen von Eltern und Vorschulkindern hat das Dagtilbudskontor die Qualität in den Kitas unter die Lupe genommen. Zusammen mit einer Befragung der Pädagogen aus dem Jahre 2018 zeichnet sich ein Klares Bild davon, wie Theorie und der Praxis umgesetzt wird.

Det siger forældrene:

Der er en grundlæggende tilfredshed med husene og dagtilbuddene skal arbejde med inddragelsen.

DAGTILBUD

Daniel Dürkop

kommunikation@skoleforeningen.org

770 forældre har deltaget i undersøgelsen. Det er lidt under 40 procent af det samlede antal dagtilbudsforældre. Forældrene har svaret på 11 spørgsmål og 92,15 procent af forældrene er grundlæggende tilfredse med de enkelte huse. 88,37 procent oplever, at dialogen er god, og samarbejdet med personalet opleves som meget positivt og udviklende. 77,33 procent siger, at læreplanen spiller en rolle i samarbejdet med personalet omkring børns trivsel, udvikling, læring og dannelse, og for godt 77 procent er forventninger til samarbejdet tydeligt. 80 procent af forældrene oplever, at de bliver inddraget i deres barns hverdag.

- Det er jo overvejende positive tal, men vi må også anerkende, at 20 procent af forældrene ikke oplever, at de bliver inddraget og ikke har oplevelsen af tydelig forventningsafstemning. Det er noget, vi allerede har taget op i medarbejdersamtaler med de enkelte ledere, og vi har også allerede udbudt de første efteruddannelseskurser i forældreinddragelse, siger Petra von Oettingen.

Godt kendskab til husene

- Undersøgelsen viser også, at forældrene har et godt kendskab til det, der sker i institutionen. Der er månedssplaner og projektforklaringer, men kendskabet er mindre, når det handler om, hvilke pædagogiske overvejelser, der ligger bagved de enkelte tiltag. Også det vil vi tage op. En ting, som bliver fremhævet, er vores investering i Family som kommunikationsplatform i dagtilbuddene. Især i Corona har Family haft en stor værdi, også sammenlignet med det omkringliggende samfund, siger Petra von Oettingen.

- Forældrene har en meget klar holdning til, hvad de ønsker mere af: Det er investeringer i udearealer, og at børnene bevæger sig noget mere. Også her er vi lige nu i gang med at afholde forskellige regionale møder om legepladsen og udelivet i institutionerne, siger Petra von Oettingen.

Sprogarbejdet har en særlig vigtig rolle, og her viser undersøgelsen, at motivationen til at bruge det danske sprog er størst, når det har noget med deres eget barn at gøre: syng sammen eller læse sammen. Så det er det, vi skal tage udgangspunkt i vores sprogarbejde med forældrene.

Svarede på dansk

530 forældre har skrevet kommentarer ind i spørgeskemaet, cirka 500 af dem var på dansk.

I analysen af undersøgelsen spiller medarbejdernes refleksioner en stor rolle. Medarbejderne kommer derfor til at bruge forældrenes svar i deres daglige arbejde for at efterprøve, hvordan dialogen og forventningerne er de enkelte steder. Hvordan forældrenes syn er på den, og om det matcher medarbejdernes syn.

1. Er du glad for at gå i børnehaven?		Antal: 428 svar	
Nej	Ja	Nogen gange	Ved ikke
18 - 4,2 %	382 - 89,3 %	16 - 3,7 %	12 - 2,8 %

2. Er du glad for de andre børn i børnehaven?		Antal: 428 svar	
Nej	Ja	Nogen gange	Ved ikke
30 - 7 %	352 - 82,2 %	25 - 5,8 %	21 - 4,9 %

3. Har du nogle gode venner at lege med?		Antal: 428 svar	
Nej	Ja	Nogen gange	Ved ikke
12 - 2,8 %	399 - 93,2 %	12 - 2,8 %	5 - 1,2 %

4. Savner du nogen at lege med i børnehaven?		Antal: 428 svar	
Nej	Ja	Nogen gange	Ved ikke
170 - 39,7 %	206 - 48,1 %	34 - 7,9 %	18 - 4,2 %

Det siger børnene:

Førskolealderen er den tid, hvor man går på opdagelse efter nye venner.

DAGTILBUD

Daniel Dürkop

kommunikation@skoleforeningen.org

Førskolebørn kan ikke skrive endnu, men de kan lytte og sætte kryds. De ældste børn i dagtilbuddet fik derfor et talende spørgeskema på en ipad, som de har siddet med selv alene. De fik således læst nogle spørgsmål op og kunne sætte kryds forskellige steder. 428 førskolebørn ud af 550 har deltaget i undersøgelsen.

- De data, som vi har samlet ud fra undersøgelsen, kan det enkelte dagtilbud få adgang til for den egen institution, fortæller dagtilbudschef Petra von Oettingen.

Venskaber

Børnene er blevet spurgt om deres venner: 93 procent har nogle gode venner at lege med, og godt 76,4 procent bliver også hurtigt gode venner igen, når de har været uvenner. 48 procent savner

nogle at lege med. Godt 51 procent bliver kede af det, når nogle af de andre børn driller, men hele 61 procent har aldrig været med til at drille nogle af de andre børn.

- Vi har brugt de samme spørgsmål, som Dansk Center for Undervisningsmiljø bruger i Danmark, så vi også har mulighed for at sammenligne os med forholdene nord for grænsen, siger Petra von Oettingen.

- Førskolealderen er typisk der, hvor man udvider sin vennekreds, og derfor er det meget normalt, at man savner nogle af lege med i denne periode. Det er her, man ønsker nye relationer, siger hun. Undersøgelsen har også spurgt ind til medbestemmelse. 82 procent oplever, at de voksne laver spændende ting med dem i børnehaven, men næsten 44 procent af børnene oplever ikke, at de nogle gange er med til at bestemme.

- Jeg ved, at der allerede har fundet nogle gode drøftelser sted lokalt om det faktum, at mange børn ikke føler, at de er med til at bestemme. Vi har stillet

noget refleksionsmateriale til rådighed og følger på det område op med et kursustilbud, sagde Petra von Oettingen.

Nærværende

Godt 90 procent oplever, at de voksne er til stede, nærværende og viser omsorg, men godt 46 procent af børnene synes ikke, at de voksne er gode til at lytte, når de fortæller dem noget. Om legesituationen er et af de markante svar, at 60 procent af børnene savner steder, hvor de må lege vildt. Resultaterne viser også, at næsten 60 procent kan lide at gå på toilettet, og at godt 55 procent oplever lidt for meget larm.

- Både i forhold til faciliteter og legetøj ligger vi i Sydslesvig faktisk på en højere tilfredshed end børnene i Danmark har meldt ud, og det er jo rart at høre, sagde Petra von Oettingen.

- Det er netop debatter om larm eller varme, som er egnet til at involvere børnene i.

